

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Oława na 2013 r.

- I.** Diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Oława.
- II.** Stan zasobów umiejętności ludzkich umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej w Gminie Oława.
- III.** Obszary gminy, gdzie występują w szczególnym nasileniu problemy alkoholowe.
- IV.** Cele i zadania Gminnego Programu.
- V.** Plan pracy.
- VI.** Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- VII.** Kosztorys.

I. Diagnoza problemów alkoholowych

Gmina Oława obejmuje 33 wsie, w których usytuowanych jest 47 punktów sprzedaży alkoholu, w tym 37 sklepów ogólnospożywczych ze stoiskiem monopolowym oraz 10 punktów gastronomicznych (bary, restauracje). W 33 sklepach prowadzona jest sprzedaż alkoholu w powyżej 18 % (wódki), w 34 sklepach prowadzona jest sprzedaż alkoholu do 18% (piwa i wina) a w 3 sklepach sprzedaje się tylko piwo.

W 5 placówkach gastronomicznych prowadzona jest sprzedaż pełnego asortymentu alkoholu, tylko w 1 barze sprzedaje się wyłącznie piwo.

W gminie usytuowanych jest 7 szkół podstawowych, 1 gimnazjum, 26 świetlic wiejskich, biblioteka oraz jej 6 filii. Jedno gminne gimnazjum położone jest na terenie miasta Oława. Diagnoza problemów i zagrożeń społecznych wśród dzieci, młodzieży oraz społeczności gminnej przeprowadzona była w placówkach oświatowych oraz w wybranych trzynastu wsiach. W 2010 r. badania przeprowadziła socjolog Anna Bień. W wyniku diagnozy, biorąc pod uwagę możliwości Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, ustalono obszary pracy na rok 2013:

1. Profilaktyka pierwszorzędowa wśród dzieci i młodzieży.
2. Działania korygujące spożywanie alkoholu wśród młodych i dorosłych,
3. Działania edukacyjne dla realizatorów gminnego programu,
4. Socjoterapia i terapia dla osób potrzebujących wsparcia,
5. Udział w kampaniach, akcjach ogólnokrajowych.

II. Stan zasobów umożliwiający prowadzenia działalności profilaktycznej w gminie Oława.

A. Do prowadzenia powyższych działań upoważnia nas systematycznie przygotowywana grupa nauczycieli, bibliotekarzy, pracowników pomocy społecznej, policjantów i lekarzy. Na bieżąco monitorowane są potrzeby społeczne w zakresie dokształcania i doskonalenia realizatorów, koszty szkoleń pokrywane są z funduszu Komisji.

W dziewięciu szkołach naszej gminy pracują nauczyciele, którzy uczestniczyli w różnych formach szkoleń z zakresu profilaktyki. Na nich głównie opiera się działalność profilaktyczna wśród dzieci, nauczycieli i rodziców.

Przy akceptacji jednostkowych programów profilaktycznych, przeznaczonych do realizacji w szkołach, świetlicach, bibliotekach, sołectwach, szczególnie zwraca się uwagę na uprawnienia realizatorów do prowadzenia zadań zawartych w celach i treściach tych programów.

W przyszłym roku planuje się przeprowadzić:

1. szkolenia całych rad pedagogicznych w zakresie zapobiegania agresji i używania środków psychoaktywnych oraz pracy z dzieckiem sprawiającym problemy wychowawcze,
2. szkolenia dla dyrektorów szkół i zainteresowanych nauczycieli w zakresie pisania wniosków na dofinansowanie zewnętrzne, aby sami potrafili starać się o pieniądze na prowadzenie zajęć profilaktycznych.

Korzystaliśmy i zamierzamy korzystać w dalszym ciągu z ofert Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, „ETOH’u”, Fundacji „Uwolnienie”, innych pracowni zajmujących się profilaktyką oraz szkoleń organizowanych przez pełnomocnika marszałka.

B. Do prowadzenia działań profilaktycznych, oprócz przygotowywanych ludzi, potrzebna jest odpowiednia baza lokalowa i rzeczowa.

Większość zajęć o charakterze profilaktycznym odbywa się i w dalszym ciągu odbywać się będzie w szkołach. Często są to jedyne miejsca dysponujące odpowiednimi pomieszczeniami i sprzętem. W niektórych wypadkach zostały one doposażone z funduszy Komisji.

Zajęcia odbywają się również w bibliotekach i świetlicach wiejskich.

Sądzimy, że baza lokalowa, jaką dysponujemy w zupełności wystarcza do naszych przedsięwzięć.

W następnych latach pracy planujemy w dalszym ciągu doposażyć miejsca, w których prowadzone będą zajęcia zarówno profilaktyczne, jak i umożliwiające rozwój dziecka (pracownie plastyczne, kluby dyskusyjne, czytelnie i inne, zgodnie z zapotrzebowaniem w złożonych programach).

Bazę do prowadzenia zajęć z młodzieżą starszą i „młodymi dorosłymi” stanowią biblioteki i świetlice wiejskie.

III. Obszary gminy, gdzie problemy alkoholowe występują w szczególnym nasileniu.

Do takich obszarów zaliczyć należy te miejsca, w których występuje duże bezrobocie i brak perspektyw rozwojowych.

Są to przede wszystkim wsie popegeerowskie, które bardzo wolno wychodzą z szoku spowodowanego brakiem pracy i możliwości zarobkowania. Osoby wyraźnie nadużywające alkoholu to ludzie w średnim wieku, którym trudno jest dokonać konstruktywnej zmiany w swoim życiu, o niskim wykształceniu. Duży stopień frustracji powoduje sięganie po alkohol i stopniową degradację osobowości. Z tymi ludźmi pracuje się bardzo trudno, gdyż nasze możliwości są zbyt małe, aby pomóc im w dokonywaniu zmian, znalezieniu wartości, które pomogłyby im zmienić coś w swoim życiu.

* W tym wypadku liczymy na współpracę z radami sołectkimi, parafiami i organizacjami działającymi na terenie wsi. Planujemy organizowanie we wsiach imprez bezalkoholowych, prac na rzecz swojego środowiska jednoczących daną społeczność. Problem pracy z dorosłymi nie polega na samym przygotowaniu programu lecz na zachęceniu, interesującej nas grupy ludzi, do udziału w tych przedsięwzięciach. Takimi akcjami chcemy stopniowo przyzwyczaić ich do uczestnictwa w proponowanych przez Komisję zajęciach. Jest o zadanie bardzo trudne, żmudne i dające mało widoczne efekty.

IV. Cele i zadania gminnego programu.

Cele globalne:

1. zapobieganie powstawaniu nowych problemów z uzależnieniami na terenie gminy,
2. zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów.

Cele jednostkowe

1. zmniejszenie indywidualnych zagrożeń wynikających z uzależnień,
2. zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego,
3. zwiększenie wiedzy na temat skutków uzależnień oraz możliwości terapii.

Zadania gminnego programu (do globalnych i jednostkowych)

Działania profilaktyczne:

1. Włączenie do programów nauczania i wychowania wiedzy o szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów i zażywania środków odurzających.
2. Kontynuacja działalności informacyjnej o możliwościach udzielania pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.
3. Realizacja programów profilaktycznych oraz działań profilaktycznych podejmowanych w bibliotekach, świetlicach, klubach sportowych.
4. Szkolenia dla nauczycieli umożliwiające dobre przygotowanie do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą w szkołach.
5. Kontynuacja i inicjowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych.
6. Dofinansowanie obozów sportowo – profilaktycznych, wyjazdów rekreacyjnych, kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Współpraca z Oławską Poradnią Odwykową w zakresie pomocy osobom uzależnionym, nadużywającym alkoholu i ich rodzinom.
8. Szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się w środowisku pracy z problemem alkoholowym (policjantów, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, pracowników bibliotek, świetlic, opiekunów klubów sportowych).

9. Zadbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były umieszczone informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży osobom nieletnim lub nietrzeźwym.
10. Udział w ogólnopolskich akcjach PARPA w sprawie trzeźwości nieletnich, zapobiegania agresji w rodzinie.

V. Plan pracy

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z diagnozy, wyłoniły się obszary, w których w 2013 r. należy prowadzić działania profilaktyczne, są to:

1. Różnorodne działania profilaktyczne w szkołach i placówkach kulturalno-oświatowych.
2. Współpraca z organizacjami o charakterze sportowym (kluby młodzieżowe, uczniowskie, ludowe zespoły sportowe).
3. Praca środowiskowa na bazie świetlic wiejskich, rad sołeckich i innych organizacji działających na terenie wsi.
4. Współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Strażą Gminną, Powiatowym Biurem Pracy, parafiami.

Współpraca ze szkołami, placówkami kulturalnymi i związkami sportowymi:

1. Preferowanie tych programów, które łączą realizację programu profilaktycznego z różnorodnymi zajęciami pozalekcyjnymi (artystyczne, sportowo-rekreacyjne, naukowo-rozwojowe, środowiskowe). Programy te nie mogą być akcyjne, lecz stanowić mają nierozwalny element szkolnego programu wychowawczo-opiekuńczego lub programu pracy środowiskowej (w przypadku innych instytucji niż szkoły).

2. Przedłożenie szkołom listy programów profilaktycznych z ich charakterystyką tak, aby mogły one wybrać odpowiedni dla swoich potrzeb oraz sensownie włączyć go do programu wychowawczego.
3. Przygotowanie kadry nauczycielskiej do wspomagania procesu wychowawczego programami profilaktycznymi (szkolenia nauczycieli, rad pedagogicznych).
4. Zapewnienie szkołom i instytucjom odpowiedniej literatury.
5. Wykorzystanie potencjału bibliotek wiejskich w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą.
6. Przeszkolenie bibliotekarzy w zakresie prowadzenia zajęć z czytelnikami, głównie z młodzieżą, które miałyby charakter profilaktyczny. Szczególnie zajęć, które odciągałyby tę grupę od picia alkoholu.
7. Współpraca z organizacjami o charakterze sportowym poprzez uruchomienie i wspierania działalności innych form czynnego spędzania czasu wolnego.

Współpraca środowiskowa na bazie świetlic wiejskich, rad sołeckich i innych organizacji działających na wsi, praca profilaktyczna z młodzieżą starszą i młodymi dorosłymi:

1. Szukanie możliwości zapewnienia spędzenia czasu wolnego bez alkoholu organizowanie zajęć profilaktyczno-wychowawczych w świetlicach wiejskich (zabawy, dyskoteki bezalkoholowe, dyskusyjne kluby filmowe, zespoły muzyczne, turnieje szachowe, tenisa stołowego i inne).
2. Umożliwienie czynnego uprawiania sportu i rekreacji (przy współpracy z LZS).

Praca z dorosłymi mieszkańcami gminy:

1. Dostarczenie Radom Sołeckim, Ośrodkom Zdrowia, parafiom wszelkich informacji o możliwościach pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz tym, w których występuje przemoc.
2. Współpraca z policją w zakresie diagnozowania zjawiska picia alkoholu w środowiskach wiejskich:
 - a) zakres interwencji w sytuacjach spowodowanych alkoholem,
 - b) potrzeba pomocy rodzinom, w których występuje przemoc i nieporozumienia spowodowane alkoholem.
3. Zachęcanie ich do zdrowego stylu życia poprzez udział w bezalkoholowych imprezach środowiskowych i rekreacyjnych.
4. Prowadzenie rozmów z osobami zagrożonymi chorobą alkoholową skłaniającymi te osoby do podjęcia terapii lub leczenia. Udzielanie im wszechstronnej informacji terapeutycznej lub medycznej.
5. Pomoc rodzinom, w których pojawiły się problemy alkoholowe, w postaci terapii grupowej i indywidualnej.
6. Pomoc osobom uzależnionym i nadużywającym alkohol w resocjalizacji (współpraca z GOPS i biurem pracy).

VI. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2013 r.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu:

- 1) Przewodniczący Komisji – miesięczny ryczałt – 400 zł brutto,
- 2) Członek Komisji – miesięczny ryczałt – 250 zł brutto.

VII. Kosztorys Gminnego Programu

- A. Planowane dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2013 r. wynoszą: 156.215 zł
- B. Planowane wydatki na prowadzenie działalności profilaktycznej:
1. Profilaktyka pierwszorzędowa: pogramy do realizacji w szkołach, bibliotekach radach sołeckich, świetlicach, nagrody dla realizatorów programów - 70.000 zł
w tym: zwalczanie narkomanii - 2.000 zł
 2. Wypoczynek wakacyjny i zimowy dzieci i młodzieży - 20.000 zł
 3. Pozalekcyjne zajęcia sportowe - 14.600 zł
 4. Dyżury ekspertów dla osób potrzebujących wsparcia - 6.000 zł
 5. Praca własna Komisji: konferencje, przeglądy teatralne - 7.000 zł
 6. Zakup literatury, czasopism, materiałów biurowych - 500 zł
 7. Szkolenia członków Komisji i realizatorów programów profilaktycznych, sprzedawców napojów alkoholowych - 12.115 zł
 8. Badania uzależnionych - 2.000 zł
 9. Wynagrodzenie członków Komisji i pełnomocnika Wójta ds. uzależnień - 24.000 zł.